

Jens Jørgen Enemærke Langeland Lex
Ingeborg Skeels Vej 47
Flauenskjold
9330 Dronninglund

Natur og Miljø

Dato: 09-02-2021
Sags. nr.: 09.17.19-P19-26-20
Sagsbeh.: Lise Laursen
Lokaltf.: +4599455520
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev
Telefon 9945 4545
CVR 29189501
raadhus@99454545.dk
sikkerpost@99454545.dk
www.bronderslev.dk

Afgørelse om revurdering af miljøgodkendelse af husdyrbruget på Ingeborg Skeels Vej 47, 9330 Dronninglund

Miljøgodkendelsen fra 2011 for husdyrbruget på Ingeborg Skeels Vej 47, 9330 Dronninglund er netop blevet revurderet af Brønderslev Kommune.

Resultatet af revurderingen er, at der ikke vil blive stillet påbud om nye vilkår.

På grund af lovændringer og ændringer i Miljøstyrelsens Teknologiliste er følgende vilkår ikke længere gældende og bortfalder dermed:

- Vilkår nr. 56, 57, 58, 59 og 62 i revurderingen - vedrørende markarealer.

Den del af vilkår 4, der vedrører udspretningsarealer, bortfalder også.

I forbindelse med revurderingssagen har du gennem din konsulent fremsat ønske om, at der i forbindelse med revurderingen ændres på miljøgodkendelsens vilkår om gyllekøling vilkår 41-46, idet vilkårene er formuleret på en uklar måde.

Det er ikke muligt at ændre vilkår i forbindelse med en revurdering. Når og hvis der er vilkår, som er uklare, er det ved tilsyn, kommunen er nødt til at håndtere emnet, herunder få drøftet med dig præcis, hvordan vilkårene forstås.

Af samme grund er det heller ikke muligt i forbindelse med revurderingen at tage stilling til de beregninger af gyllekøling, som din konsulent har fremsendt, herunder om kommunen er enig i beregningsmodellen. Ligeledes er det ikke muligt at forholde sig til og behandle de forslag din konsulent har fremsendt i forhold til, hvordan vilkår kan ændres /beskrives /forstås ved kommende tilsyn, og det er heller ikke muligt at give garantier i forhold til om behandlingen af spørgsmålet ved tilsyn ikke vil medføre krav. Med denne revurdering, har Brønderslev Kommune forholdt sig til de ting, der er omfattet af revurderingskravet.

Der er ikke krav om, at du gør noget i anledning af dette brev.

Du kan nedenfor læse, hvordan Brønderslev Kommune er kommet frem til afgørelsen.

Oplysninger om husdyrbruget

Husdyrbruget på Ingeborg Skeels Vej 47 blev den 6. september 2011 miljøgodkendt efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug (nr. 1572 af 20/12/2006) til en årlig produktion af 950 årssøer svarende til 220,94 DE. Husdyrbruget er et IE husdyrbrug, da det havde flere end 750 stipladser til årssøer ved udstedelsen af miljøgodkendelsen.

Dele af godkendelsen er konstateret bortfaldet ved tilsyn. Den nye stald blev ikke lavet nær så stor som projekteret på 3.128 m². Bruttoarealet i den eksisterende stald er 2.728 m² og 82 m² mellemgang svarende til i alt 2.810 m². I 2011 blev der givet tilladelse til etablering af en stålsilo med en diameter på 14,6 m, en sidehøjde på 8,97 m og en totalhøjde på 13,4 m. Denne er aldrig etableret.

I forhold til dyreholdet er miljøgodkendelsen udnyttet. Det består af 950 årssøer.

Dyreart	Antal	DE	Antal stipladser
Årso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	229	37,2	204
Årso, løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	121	19,66	93
Årso, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	350	24,54	98
Årso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	450	73,10	468
Årso, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	600	42,07	168
Årso, løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	150	24,37	156

Tabel 1.

Anlægstejning for ejendommen, som den ser ud i dag.

Figur 1.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Løbe/drægtighedsstald	1066	Mekanisk ventilation	6 m	(#350561) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	1066
				(#350560) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	0
Farestald	603	Mekanisk ventilation	6 m	(#350564) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	603
Ny Stald	3065	Mekanisk ventilation	6 m	(#350568) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	3065
				(#350567) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	0
				(#350566) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	0
Sum						4734

Tabel 2.

Teltoverdækning og gyllekøling er sat som BAT-krav i miljøgodkendelsen fra 2011.

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser en vejledende emissionsgrænseværdi på 2.632 kg N/år, mens den samlede emission fra anlægget i ansøgt situation er 2.604,84 kg N/år, se f.eks. skema 21982. Derved vurderes det vejledende BAT emissionsgrænseniveau at være overholdt.

Hvornår skal en miljøgodkendelse revurderes?

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens¹ §39, stk. 3 skal første regelmæssige revurdering foretages 8 år efter udstedelsen af miljøgodkendelsen, og de efterfølgende revurderinger skal ske hvert 10. år.

Desuden fastlægger bekendtgørelsens §39, stk. 4, at en miljøgodkendelse af et IE-husdyrbrug også skal revurderes: *"når der er offentliggjort en BAT-konklusion ... der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger revurderingen på en sådan måde, at husdyrbruget kan overholde kravene .... senest den 21. februar 2021."*

EU offentliggjorde en BAT-konklusion i 2017, og miljøgodkendelsen for Ingeborg Skeels Vej 47 skal derfor også revurderes på grund af denne.

Næste regelmæssige revurdering af miljøgodkendelsen skal ske i 2031.

Indholdet af en revurdering

Og hvad er så en revurdering? En revurdering er en "opdatering" af miljøgodkendelsens vilkår, således at de lever op til den miljøbeskyttelse, der kræves i dag. Udgangspunktet er derfor, at vilkårene i miljøgodkendelsen kan strammes, men ikke lempes. Der kan være kommet ny teknologi på markedet, siden miljøgodkendelsen blev udstedt, og derfor kan der for eksempel ved en revurdering stilles skærpede vilkår til anvendelse af bedre teknologi i produktionen. Vurderer kommunen, at der skal stilles nye vilkår, sker dette ved påbud.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 2256 af 29/12/2020

Bekendtgørelsens §39, stk. 1 foreskriver, at der skal revurderes på følgende områder:

- § 25 vedrørende anvendelse af bedste, tilgængelige teknologi (BAT) på ammoniak-området
- §§ 26 og 27 vedrørende deposition af ammoniak på sårbar natur i kategori 1 og 2
- § 35 og § 36, stk. 1, nr 9-13 vedrørende anvendelse af bedste, tilgængelige teknologi i øvrigt samt andre forhold

Endelig fremgår det af bekendtgørelsens §39, stk. 2, at revurderingen skal omfatte alle vilkår i godkendelsen.

Sagsfremstilling

I første omgang vil Brønderslev Kommune vurdere på emissionen af ammoniak fra husdyrbruget. Det sker ved at tage udgangspunkt i ejendommens indtegnede produktionsarealer i et ansøgningskema oprettet i husdyrgodkendelse.dk, se figur 1 og tabel 2. Ud fra et groft skøn, hvor det formodes, at der er stipladser under hele den synlige tagflade, beregnes emissionen af ammoniak fra hele husdyrbruget, se tabel 3. Da beregningerne således viser worst case, er effekten af gyllekøling ikke medregnet, se scenarieberegning 224742.

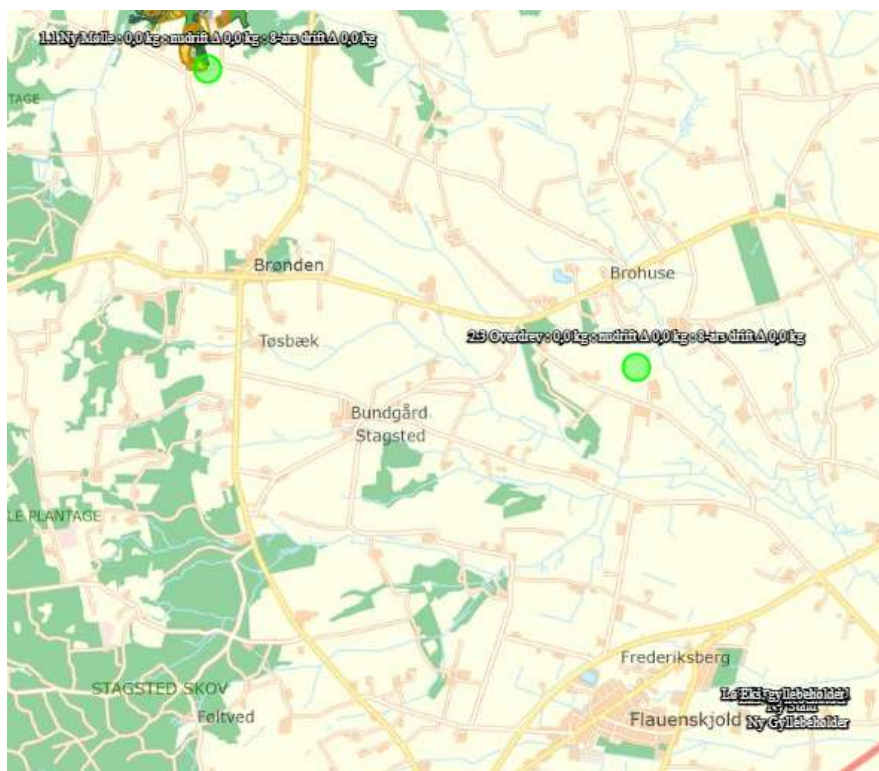
4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5768,3	334,8	6103,1

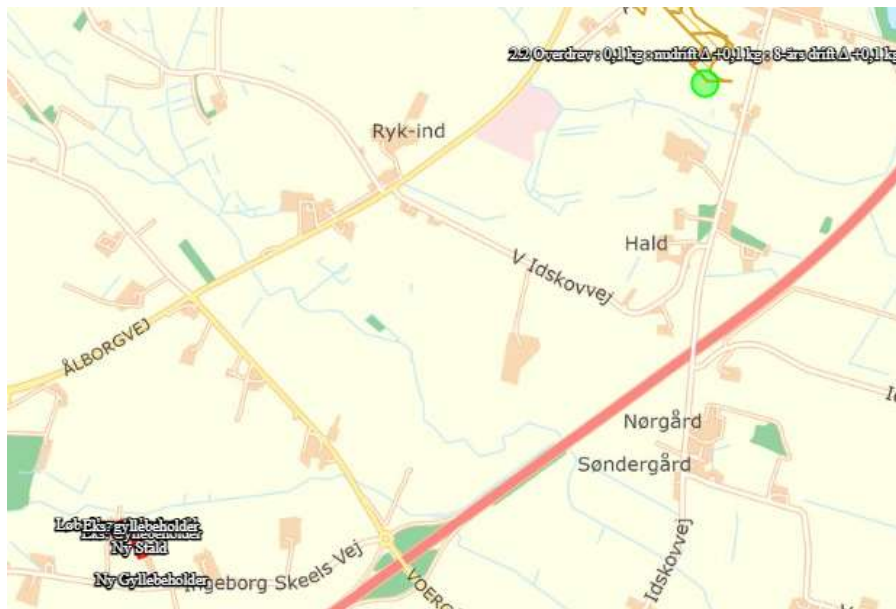
Tabel 3.

Kategori 1- og 2-natur

Dernæst er det beregnet, hvor meget ammoniak fra husdyrbruget, der deponeres i de nærmestliggende kategori 1- og 2-naturområder. Naturområderne er vist på kortene i figurene nedenfor.

Figur 2. Kategori 1-natur.

Figur 3. Kategori 2-natur.

Nærmeste kategori 1-natur er beliggende i Natura 2000 området Nymølle Bæk og Nejsum Hede ca. 7,2 km fra husdyrbruget, se figur 2. Den mest begrænsende regel for maksimal totaldeposition af ammoniak i kategori 1-natur er 0,2 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 2-natur er beliggende ca. 3,1 km fra husdyrbruget, se figur 3. Reglen for maksimal totaldeposition i kategori 2-natur er 1,0 kg N/ha/år.

Ifølge beregningerne fra husdyrgodkendelse.dk er totaldepositionen 0,0 kg N/ha/år for kategori 1-natur og 0,1 kg N/ha/år for kategori 2-natur, se tabel 4.

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
2.3 Overdrev	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
2.2 Overdrev	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Mk	0,1	0,1	0,1	▼
2.1	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
1.1 Ny Mølle	Kategori 1	Sagsbehandler	2	S	0,0	0,0	0,0	▼

Tabel 4.

Årsagen er den meget store afstand til naturområderne. Dermed er grænseværdierne til begge naturområder overholdt. Det vurderes derfor, at der ikke er anledning til at påbyde vilkår til overholdelse af kravet om maksimal totaldeposition på kategori 1- og 2-natur.

BAT på ammoniak

Det er beregnet i ansøgningskemaet fra husdyrgodkendelse.dk, at reglerne om anvendelse af BAT-teknologi medfører et krav om maksimal emission af ammoniak på 6.103 kg NH₃-N/år, se tabel 5. Der fordampes netop denne mængde fra husdyrbruget, og reglen i §25 om anvendelse af BAT-teknologi er derfor overholdt. Der vurderes derfor, at der ikke er anledning til at påbyde vilkår til overholdelse af kravet om anvendelse af BAT-teknologi.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5768	335	6103
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5768	335	6103
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 5.

BAT på andre forhold

Du har fået tilsendt BAT-redegørelsen fra miljøgodkendelsen fra 2011 i relation til stalde, vand- og energiforbrug, egenkontrol, foder, husdyrgødning mm. til kommentering, se bilag 1. Du har ikke haft supplerende oplysninger hertil.

BAT-redegørelsen, der f.eks. indeholder retningslinjer for minimering af vandforbruget, er dermed fundamentet for revurderingen, og derudover skal de generelle retningslinjer i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen følges, se bilag 2. Brønderslev Kommune vurderer, at driften af husdyrbruget lever op til kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§35 og 36, stk. 1 nr. 9-13 vedrørende anvendelse af BAT.

Samlet vurdering og afgørelse

Brønderslev Kommune revurderer hermed miljøgodkendelsen fra 2011 for husdyrbruget på Ingeborg Skeels Vej 47, 9330 Dronninglund efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² §39, stk. 1, jf. stk. 3 og 4. Afgørelsen er, at der ikke stilles yderligere vilkår til miljøgodkendelsen.

Brugerbetaling

Revurderingen er omfattet af brugerbetaling³. Dele af brugerbetalingen opkræves først efter 1. november 2021.

Offentlighed

Reglerne om offentlighed i sagsbehandlingen af en revurdering fremgår af bekendtgørelsens §41, stk. 2, jf. bekendtgørelsens §62, nr. 4.

Brønderslev Kommune offentliggjorde den 16. december 2020 på sin hjemmeside, at revurderingsarbejdet for Ingeborg Skeels Vej 47 ville blive opstartet. Der indkom ingen henvendelser i anledning af offentliggørelsen.

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29/12 2020

³ Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 2007 af 11/12/2020

Husdyrbruglovens §§61-62 fastsætter herefter, at en række foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan bede om at få alle afgørelser vedr. revurdering fremsendt. Denne afgørelse er derfor sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening, att. Lars Schönberg-Hemme, DN Brønderslev
CVR nr 60804214
- Dansk Ornitologisk Forening Nordjylland, sendt personligt til Svend Erik Mikkelsen, Hørgårdsvej 1, 9310 Vodskov
- Danmarks Sportsfiskerforbund, att. Miljøkoordinator Per Michael Sonnesen
CVR nr 37099015
- Rådet for Grøn Omstilling
CVR nr 15428376
- Danmarks Naturfredningsforening
CVR nr 60804214
- Danmarks Sportsfiskerforbund
CVR nr 37099015
- Dansk Ornitologisk Forening
CVR nr 54752415

Klagevejledning

Denne afgørelse kan efter husdyrbruglovens kapitel 7 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat, miljø- og fødevareministeren (når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt) og af enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klageberettigede er desuden ifølge lovens §§ 85-87:

”§ 85. Danmarks Fiskeriforening kan påklage kommunalbestyrelsens og miljø- og fødevareministerens afgørelser efter bestemmelserne i kapitel 3 og 4, for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb, søer eller havet.

Stk. 2. Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark kan påklage kommunalbestyrelsens og ministerens afgørelser efter bestemmelserne i kapitel 3 og 4, for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb og søer.

Stk. 3. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd kan påklage kommunalbestyrelsens og ministerens afgørelser, når væsentlige beskæftigelsesmæssige interesser er berørt.

Stk. 4. Forbrugerrådet kan påklage kommunalbestyrelsens og ministerens afgørelser i det omfang, de er væsentlige og principielle.

§ 86. Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. § 61.

Stk. 2. Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. § 61, når afgørelsen berører sådanne interesser og klagen har til formål at varetage natur og miljøbeskyttelse.

§ 87. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser truffet med hjemmel i bestemmelserne i kapitel 3, 4 og 5 a.

Stk. 2. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser truffet med hjemmel i bestemmelserne i kapitel 3, 4 og 5 a, når afgørelsen berører sådanne interesser og klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse.”

Klagefristen udløber 4 uger efter afgørelsens annoncering. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal dermed have modtaget klagen senest den 9. marts 2021.

En klage over denne afgørelse skal ske til Miljø- og Fødevareklagenævnet ved brug af klageportalen. Adgangen til klageportalen sker via hjemmesiden for Nævnenes Hus, www.naevnenes-hus.dk. Vejledning om, hvordan man logger på og anvender klageportalen, findes på denne hjemmeside.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indkommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Brønderslev Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af klagen koster et gebyr. Størrelsen af gebyret fremgår af klageportalen. Gebyret betales via klageportalen. Behandlingen af klagen i nævnet vil først begynde, når nævnet har modtaget gebyret. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt senest 6 måneder efter afgørelsens annoncering.

Med venlig hilsen
Lise Laursen
Sagsbehandler - Landbrug

Lise.Laursen@99454545.dk

Bilag 1

Staldindretningen

I forbindelse med udvidelsen etableres ny løbe- og drægtighedsstald og farestald med reference-systemer. Der etableres gyllekøling i ny stald.

Der etableres gyllekøling i ny stald.

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 13

Kategori	Antal/DE	Staldsystem
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående.	229/37,20	Delvis spaltegulv
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning.	121/19,66	Delvis spaltegulv
Årsso, farestald, kassestier	350/24,54	Delvis spaltegulv
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående.	450/73,10	Delvis spaltegulv
Årsso, farestald, kassestier	600/42,07	Delvis spaltegulv
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning	150/24,37	Delvis spaltegulv

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader, der er nemme at rengøre.

I den aktuelle sag etableres den nye stald med staldsystemer svarende til referencesystemerne for produktionstypen lig med delvist spaltegulv, hvilket reducerer overfladen, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning.

Der etableres gyllekøling i den nye stald, hvilket dels giver en reduktion af NH₃-fordampningen og dels en energibesparelse, idet varmen der produceres fra gyllekølingsanlægget skal anvendes i produktionen og erstatter varme produceret med ejendommens oliefyr.

Gyllen pumpes ud fra staldene 2 gange om ugen

Fravalg af BAT

Der etableres ikke kemisk eller biologisk luftrensning i hverken nye eller gamle staldanlæg. Kemisk luftrensning af 60 % af afgangsluften er omtalt i BAT-byggeblad 106.04-58 (arkiveret 2007) med en reduktion af ammoniakfordampningen på ca. 50% og en meromkostning på ca. 8 kr. pr. produceret slagtesvin. Biologisk luftrensning har vist en bedre lugtreducerende effekt end kemisk luftrensning. Der er imidlertid en del problemer med tilstopning af filtre, ligesom der ikke er foretaget en økonomisk evaluering af biologisk luftrensning. Der arbejdes fortsat intenst på udviklingen af driftsikre anlæg til kemisk og biologisk luftrensning. Hverken kemisk eller biologisk luftrensning er beskrevet i BREF-dokumentet.

Der etableres ikke gyllekøling i den gamle stald, idet det ikke er aktuelt at genanvende den producerede varme. Jævnfør vejledningens bilag 3 er gyllekøling primært aktuelt, når den producerede varme kan genanvendes. I de eksisterende stalde er det ikke muligt at etablere gyllekøling, med mindre de eksisterende gulve brydes op.

Fodringsstrategi på ejendommen

Der anvendes hjemmeblandet tørfoder på ejendommen.

Der anvendes fasefodring til søerne, således at de drægtige søer får én foderblanding, mens de diegivende søer får en anden foderblanding. Ved fasefodring er det muligt at fodre soen efter dens næringsstofbehov i den aktuelle periode. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Der anvendes fasefodring til poltene, således der anvendes 2 eller flere forskellige foderblandinger i perioden fra indsætning til salg som avlsdyr. Ved fasefodring er det muligt at fodre poltene efter deres næringsstofbehov i de forskellige vægtklasser. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Vandforbrug

Forventet vandforbrug fremgår af tabel 3.

BAT vedr. vandforbrug

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT at reducere vandforbruget ved at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.

Jens Jørgen Lex lever op til BAT mht. vandforbrug på følgende punkter:

- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild
- Daglig eftersyn af vandkopper/ventiler.
- Iblødsætning og vask med højtryksrensere - ingen brug af vaskerobot - hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres eller tjekkes løbende.
- Evt. lækager identificeres og reparerer hurtigst muligt.
- Rørsamlinger er synlige

Energiforbrug

Det årlige energiforbrug er i dag på 112.400.. kWh. Det fremtidige energiforbrug forventes at ligge på 237.500 kWh. Der er i staldene installeret vertikale ventilatorer, samt at der i den nye staldbygning installeres combi-diffus ventilation.

BAT vedr. energiforbrug

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

- Der er rettet henvendelse til en energisparekonsulent med henblik på at få konkret og målrettet vejledning i energibesparelse på ejendommen.
- Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.
- Genanvendelse af varme fra gyllekøling - bruges til opvarmning af stuehus og stalde.
- Foderblandingsanlæg med lavt energiforbrug
- Frekvensstyret ventilation - Den mekaniske ventilation vedligeholdes og renholdes således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.
- Automatisk styret belysning
- God og vedligeholdt isolering af stalde
- Der er installeret vertikale ventilatorer der har et lavere energiforbrug end en horisontal ventilator.
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- I den nye stald skal der installeres combi-diffus ventilation. Der er p.t ikke planer om at udskifte ventilationen i de øvrige stalde. Bliver der behov for det, vil der blive valgt et strøm- besparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i stalden. Efter hvert hold vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationsafkast er vist på anlægstegningen (bilag 1).

Der er installeret automatisk tænd/sluk funktion i staldene. Der er udendørs lys ved maskinhus samt ved udleveringsrummet. Ved udleveringsrummet tændes lyset ved afhentning af grise primært i vinterhalvåret. Lyset ved maskinhuset tændes ved arbejdskørsel efter solnedgang.

Opbevaring og behandling af gødning:

Gyllen opbevares i ejendommens 2 gylletanke på hhv. 200 m³ og 4500 m³. Tanken på 4500 m³ opføres i forbindelse med udvidelsen af svineproduktionen. Opbevaringsanlæg er indtegnet på anlægstegningen (bilag 1). På den eksisterende beholder etableres der naturligt flydelag med snittet halm eller tilsvarende, på den nye beholder etableres der fast overdækning. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder at planlægge gødning af markerne korrekt. Det er således også BAT at udforme lagringsfaciliteterne for svine- og fjerkrægødning med tilstrækkelig kapacitet, indtil yderligere behandling eller tilførsel på markerne kan udføres⁸. Jens Jørgen Lex har tilstrækkelig opbevaringskapacitet og lever derudover op til andre aspekter af BAT mht. opbevaring af flydende husdyrgødning. Driften og indretningen af bedriften lever således op til BAT ved:

- At den flydende husdyrgødning opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger
- At beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- At beholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år
- At der først sker omrøring af gyllebeholderen kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning.
- At der bruges dobbelte ventiler til alle ventiludgange fra lageret
- At beholderen dækkes ved at bruge et fast låg, tag eller en teltstruktur

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Egenkontrol

Egenkontrol

I forbindelse med udvidelsen af bedriften er der udarbejdet et forslag til egenkontrol af driften. Kontrollen vil omfatte følgende punkter.

Mark:

- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.

Rengøring:

- Vask og fejning af gange for at sikre et højt hygiejne niveau og minimere støvgener.
- Periodelvis rengøring af svinestier for at minimere støvgener.

Vand:

- Tilsyn af drikkekar, -kopper eller -ventiler m.m. for lækager.

Ventilering:

- Alarmanlæg kontrolleres/afprøves.
- Rengøring af ventilationsanlæg
- Kontrol af temperatur- og fugtighedsmålere
- Generel vedligeholdelse og kontrol af ventileringsystem efter fabrikantens anvisning.

Foderformalings- og blandingsanlæg:

- Kontrol af kileremme, kileremmeskiver
- Kædetræk renses og smøres

Miljømæssige foranstaltninger:

- Renholdelse af stier

Gene-/forureningsforanstaltninger:

- Generel vedligeholdelse og kontrol af tekniske systemer efter fabrikantens anvisning.

Dyrlæge:

- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge 9 gange om året, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.

Registrering af:

- Elforbrug
- Foderforbrug (E-kontrol)
- Forbrug af fyringsolie, halm, træ m.m.
- Vandforbrug
- Sprøjtejournal
- Medicinforbrug og type af medikamenter
- Opbevaring af indlægssedler på foder
- Logbog for gyllebeholdere

Endvidere sker der en egenkontrol i henhold til DANISH-produktstandarden..

Management

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelværd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav. Besætningen er godkendt efter DANISH-produktstandarden. Standarden sikrer, at besætningen lever op til dansk og EU-lovgivning omkring dyrevelfærd, miljø og fødevarerikkerhed. Besætningen bliver som minimum auditeret hvert tredje år. Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt. Fodersammensætning og fodringsstrategi (f.eks. fasefodring) evalueres og tilpasses løbende således at nyeste viden anvendes.

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre rengøring og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Bilag 2

Miljøledelse

§ 42. IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

§ 43. IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Stk. 2. IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, der angår de forhold, der følger af stk. 1. Materialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab

§ 44. IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Planen for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Stk. 3. Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
- 2) Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grofter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip).

Stk. 4. Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller.

Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfattet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

Hændelser og uheld

§ 45. Hvis der indtræffer hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der mærkbart berører miljøet, uden at hændelserne eller uheldene er omfattet af reglerne om miljøskade efter kapitel 5 a i husdyrbrugloven, skal kommunalbestyrelsen, uanset den 8-årige retsbeskyttelse efter § 40, stk. 1, i husdyrbrugloven, ved påbud foretage sådanne ændringer i vilkårene for godkendelsen af IE-husdyrbruget, som kommunalbestyrelsen finder nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet af indtrufne hændelser eller uheld og for at hindre eventuelle yderligere hændelser eller uheld.

Fodringskrav

§ 46. IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk. 2. IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt i stk. 1 og stk. 2. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Energieffektiv belysning

§ 47. IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. byggelovens § 5.

Stk. 2. Kravet efter stk. 1, indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem eller belysningsanlæg.

Stk. 3. IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger, jf. stk. 1 og 2, i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Støvmissioner fra staldanlæg

§ 48. IE-husdyrbrug skal for at reducere støvmissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og stroelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

Overholdelse af vilkår og krav

§ 49. Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, underretter straks kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår samt de umiddelbart bindende krav i §§ 37-38, §§ 42-48 og § 50 og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og kravene igen overholdes.

Årlig indberetning til kommunalbestyrelsen

§ 50. IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem, jf. § 42, stk. 3.
- 3) Logbog over gennemførte kontroller, jf. § 44, stk. 5.
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav, jf. § 46.

Stk. 2. IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer, jf. stk. 1, til kommunalbestyrelsen. Informationerne, jf. stk. 1, skal angå det forudgående kalenderår og skal sendes samlet til kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal dog ikke indsende informationer, jf. stk. 1 og 2, hvis kommunalbestyrelsen har modtaget de pågældende oplysninger i forbindelse med tilsyn, jf. reglerne i den til enhver tid gældende miljøtilsynsbekendtgørelse.

Ophør

§ 51. Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse.

Stk. 2. Ved ophør forstås

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,
- 3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller
- 4) situationer omfattet af § 53, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 3. IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.